

Розв'язання задач на екстремум функції (частина 1)

Задача

Розкласти 8 на два доданки, щоб сума їх кубів була найменшою.

Розв'язання

Нехай x та $8 - x$ шукані доданки.

Нехай x та $8 - x$ шукані доданки.

Тоді, за умовою задачі, слід знайти найменше значення функції

$$f(x) = x^3 + (8 - x)^3$$

► Знаходимо критичні точки:

$$f'(x) = 3x^2 - 3(8 - x)^2$$

Нехай x та $8 - x$ шукані доданки.

Тоді, за умовою задачі, слід знайти найменше значення функції

$$f(x) = x^3 + (8 - x)^3$$

► Знаходимо критичні точки:

$$f'(x) = 3x^2 - 3(8 - x)^2 = 48x - 192$$

Нехай x та $8 - x$ шукані доданки.

Тоді, за умовою задачі, слід знайти найменше значення функції

$$f(x) = x^3 + (8 - x)^3$$

► Знаходимо критичні точки:

$$f'(x) = 3x^2 - 3(8 - x)^2 = 48x - 192 = 0$$

Нехай x та $8 - x$ шукані доданки.

Тоді, за умовою задачі, слід знайти найменше значення функції

$$f(x) = x^3 + (8 - x)^3$$

► Знаходимо критичні точки:

$$f'(x) = 3x^2 - 3(8 - x)^2 = 48x - 192 = 0$$

Звідси $x = 192/48 = 4$.

Нехай x та $8 - x$ шукані доданки.

Тоді, за умовою задачі, слід знайти найменше значення функції

$$f(x) = x^3 + (8 - x)^3$$

- ▶ Знаходимо критичні точки:

$$f'(x) = 3x^2 - 3(8 - x)^2 = 48x - 192 = 0$$

Звідси $x = 192/48 = 4$.

- ▶ Користуємося достатніми умовами екстремуму:

$$f''(x) = 48$$

Нехай x та $8 - x$ шукані доданки.

Тоді, за умовою задачі, слід знайти найменше значення функції

$$f(x) = x^3 + (8 - x)^3$$

- ▶ Знаходимо критичні точки:

$$f'(x) = 3x^2 - 3(8 - x)^2 = 48x - 192 = 0$$

Звідси $x = 192/48 = 4$.

- ▶ Користуємося достатніми умовами екстремуму:

$$f''(x) = 48 \geq 0$$

Нехай x та $8 - x$ шукані доданки.

Тоді, за умовою задачі, слід знайти найменше значення функції

$$f(x) = x^3 + (8 - x)^3$$

- ▶ Знаходимо критичні точки:

$$f'(x) = 3x^2 - 3(8 - x)^2 = 48x - 192 = 0$$

Звідси $x = 192/48 = 4$.

- ▶ Користуємося достатніми умовами екстремуму:

$$f''(x) = 48 \geq 0$$

Отже, маємо мінімум.

Нехай x та $8 - x$ шукані доданки.

Тоді, за умовою задачі, слід знайти найменше значення функції

$$f(x) = x^3 + (8 - x)^3$$

- ▶ Знаходимо критичні точки:

$$f'(x) = 3x^2 - 3(8 - x)^2 = 48x - 192 = 0$$

Звідси $x = 192/48 = 4$.

- ▶ Користуємося достатніми умовами екстремуму:

$$f''(x) = 48 \geq 0$$

Отже, маємо мінімум.

Відповідь: Шуканими доданками є $x = 4$ та $y = 4$.

Задача

Довести, що серед усіх прямокутників, які мають заданий периметр $2p$, найбільшу площу має квадрат.

Розв'язання

Нехай одна зі сторін прямокутника має довжину x .

Розв'язання

Нехай одна зі сторін прямокутника має довжину x .

Тоді інша сторона має довжину $p - x$, а площа прямокутника дорівнює

$$S(x) = x(p - x)$$

Розв'язання

Нехай одна зі сторін прямокутника має довжину x .

Тоді інша сторона має довжину $p - x$, а площа прямокутника дорівнює

$$S(x) = x(p - x)$$

- ▶ Знаходимо критичну точку:

$$S'(x) = p - 2x$$

Розв'язання

Нехай одна зі сторін прямокутника має довжину x .

Тоді інша сторона має довжину $p - x$, а площа прямокутника дорівнює

$$S(x) = x(p - x)$$

► Знаходимо критичну точку:

$$S'(x) = p - 2x$$

$$p - 2x = 0 \Rightarrow x = \frac{p}{2}$$

Розв'язання

Нехай одна зі сторін прямокутника має довжину x .

Тоді інша сторона має довжину $p - x$, а площа прямокутника дорівнює

$$S(x) = x(p - x)$$

- ▶ Знаходимо критичну точку:

$$S'(x) = p - 2x$$

$$p - 2x = 0 \Rightarrow x = \frac{p}{2}$$

- ▶ Перевіряємо достатню умову екстремуму:

$$S''(x) = -2$$

Нехай одна зі сторін прямокутника має довжину x .

Тоді інша сторона має довжину $p - x$, а площа прямокутника дорівнює

$$S(x) = x(p - x)$$

- ▶ Знаходимо критичну точку:

$$S'(x) = p - 2x$$

$$p - 2x = 0 \Rightarrow x = \frac{p}{2}$$

- ▶ Перевіряємо достатню умову екстремуму:

$$S''(x) = -2 \leq 0$$

Розв'язання

Нехай одна зі сторін прямокутника має довжину x .

Тоді інша сторона має довжину $p - x$, а площа прямокутника дорівнює

$$S(x) = x(p - x)$$

- ▶ Знаходимо критичну точку:

$$S'(x) = p - 2x$$

$$p - 2x = 0 \Rightarrow x = \frac{p}{2}$$

- ▶ Перевіряємо достатню умову екстремуму:

$$S''(x) = -2 \leq 0$$

Отже, маємо максимум.

Максимальним значенням площі буде $S = \frac{p^2}{4}$ при рівності сторін прямокутника
– $x = p - x = \frac{p}{2}$.

Максимальним значенням площі буде $S = \frac{p^2}{4}$ при рівності сторін прямокутника
– $x = p - x = \frac{p}{2}$.
Прямокутник із рівними сторонами – квадрат. Що і слід було довести.

Задача

Довести, що серед усіх прямокутників, що мають задану площу a^2 , квадрат має найменший периметр.

Розв'язання

Нехай одна зі сторін прямокутника має довжину x .

Розв'язання

Нехай одна зі сторін прямокутника має довжину x .

Тоді інша сторона має довжину a^2/x .

Розв'язання

Нехай одна зі сторін прямокутника має довжину x .

Тоді інша сторона має довжину a^2/x .

Периметр прямокутника при цьому дорівнює

$$p(x) = 2x + 2 \cdot a^2/x$$

Нехай одна зі сторін прямокутника має довжину x .

Тоді інша сторона має довжину a^2/x .

Периметр прямокутника при цьому дорівнює

$$p(x) = 2x + 2 \cdot a^2/x$$

► Знаходимо критичну точку:

$$p'(x) = 2 - 2 \cdot a^2/x^2$$

Нехай одна зі сторін прямокутника має довжину x .

Тоді інша сторона має довжину a^2/x .

Периметр прямокутника при цьому дорівнює

$$p(x) = 2x + 2 \cdot a^2/x$$

► Знаходимо критичну точку:

$$p'(x) = 2 - 2 \cdot a^2/x^2$$

$$2 - 2 \cdot \frac{a^2}{x^2} = 0 \Rightarrow x = \pm a$$

Нехай одна зі сторін прямокутника має довжину x .

Тоді інша сторона має довжину a^2/x .

Периметр прямокутника при цьому дорівнює

$$p(x) = 2x + 2 \cdot a^2/x$$

- ▶ Знаходимо критичну точку:

$$p'(x) = 2 - 2 \cdot a^2/x^2$$

$$2 - 2 \cdot \frac{a^2}{x^2} = 0 \Rightarrow x = \pm a$$

- ▶ Перевіряємо достатню умову екстремуму:

$$p''(x) = 4 \cdot \frac{a^2}{x^3}$$

Нехай одна зі сторін прямокутника має довжину x .

Тоді інша сторона має довжину a^2/x .

Периметр прямокутника при цьому дорівнює

$$p(x) = 2x + 2 \cdot a^2/x$$

- ▶ Знаходимо критичну точку:

$$p'(x) = 2 - 2 \cdot a^2/x^2$$

$$2 - 2 \cdot \frac{a^2}{x^2} = 0 \Rightarrow x = \pm a$$

- ▶ Перевіряємо достатню умову екстремуму:

$$p''(x) = 4 \cdot \frac{a^2}{x^3} > 0$$

Отже, маємо мінімум.

Отже, маємо мінімум.

Мінімальним значенням периметра буде $p = 4a$ при рівності сторін
прямокутника – $x = \frac{a^2}{x} = a$.

Отже, маємо мінімум.

Мінімальним значенням периметра буде $p = 4a$ при рівності сторін прямокутника – $x = \frac{a^2}{x} = a$.

Прямокутник із рівними сторонами – квадрат. Що і слід було довести.

Задача

Основа трикутника дорівнює a , а його периметр – $2p$. Визначити дві інші сторони так, щоб площа трикутника була найбільшою.

Нехай одна з інших сторін трикутника має довжину $b = x$.

Нехай одна з інших сторін трикутника має довжину $b = x$.
Тоді третя сторона має довжину $c = 2p - a - x$.

Нехай одна з інших сторін трикутника має довжину $b = x$.

Тоді третя сторона має довжину $c = 2p - a - x$.

За формулою Герона площа

$$S = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$$

Нехай одна з інших сторін трикутника має довжину $b = x$.

Тоді третя сторона має довжину $c = 2p - a - x$.

За формулою Герона площа

$$S = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)} = \sqrt{p(p-a)(p-x)(a+x-p)}$$

Нехай одна з інших сторін трикутника має довжину $b = x$.

Тоді третя сторона має довжину $c = 2p - a - x$.

За формулою Герона площа

$$S = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)} = \sqrt{p(p-a)(p-x)(a+x-p)}$$

Площа буде максимальною, коли буде максимальним вираз

$$f(x) = (p-x)(a+x-p).$$

- ▶ Знаходимо критичну точку:

$$f'(x) = -(a + x - p) + p - x$$

- ▶ Знаходимо критичну точку:

$$f'(x) = -(a + x - p) + p - x = 2p - a - 2x$$

- ▶ Знаходимо критичну точку:

$$f'(x) = -(a + x - p) + p - x = 2p - a - 2x$$

$$2p - a - 2x = 0 \Rightarrow x = p - \frac{a}{2}$$

- ▶ Знаходимо критичну точку:

$$f'(x) = -(a + x - p) + p - x = 2p - a - 2x$$

$$2p - a - 2x = 0 \Rightarrow x = p - \frac{a}{2}$$

- ▶ Перевіряємо достатню умову екстремуму:

$$f''(x) = -2$$

- ▶ Знаходимо критичну точку:

$$f'(x) = -(a + x - p) + p - x = 2p - a - 2x$$

$$2p - a - 2x = 0 \Rightarrow x = p - \frac{a}{2}$$

- ▶ Перевіряємо достатню умову екстремуму:

$$f''(x) = -2 < 0$$

Отже, маємо максимум.

Отже, маємо максимум.

Максимального значення площа досягатиме при $b = x = p - \frac{a}{2}$.

Отже, маємо максимум.

Максимального значення площа досягатиме при $b = x = p - \frac{a}{2}$.

При цьому $c = c = 2p - a - x = p - \frac{a}{2}$.

Отже, маємо максимум.

Максимального значення площа досягатиме при $b = x = p - \frac{a}{2}$.

При цьому $c = c = 2p - a - x = p - \frac{a}{2}$.

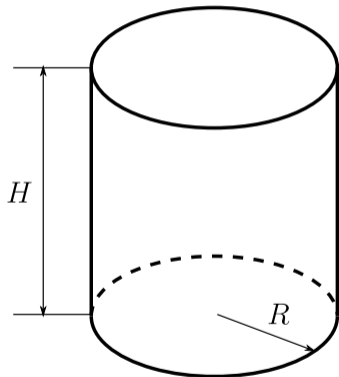
Отже, трикутник має бути рівнобедреним.

Задача

Якими повинні бути розміри жерстяного циліндричного бака об'ємом V , щоб на його виготовлення пішло якнайменше матеріалів?

Кількість жерсті визначається повною площею циліндричного бака. Повна поверхня циліндра дорівнює

$$S = 2\pi R^2 + 2\pi RH$$

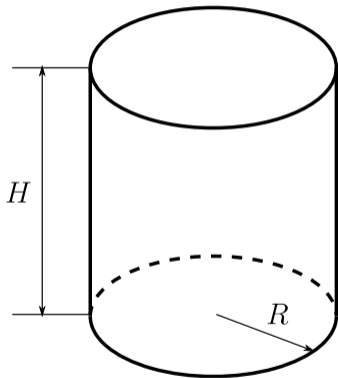

Кількість жерсті визначається повною площею циліндричного бака. Повна поверхня циліндра дорівнює

$$S = 2\pi R^2 + 2\pi RH$$

Об'єм циліндра –

$$V = \pi R^2 H$$

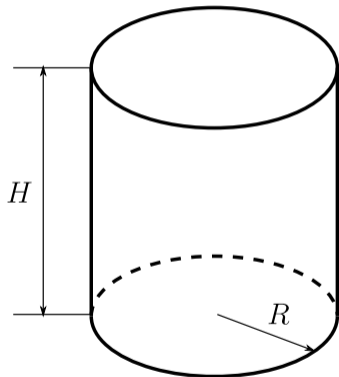
Кількість жерсті визначається повною площею циліндричного бака. Повна поверхня циліндра дорівнює

$$S = 2\pi R^2 + 2\pi RH$$

Об'єм циліндра –

$$V = \pi R^2 H$$

Одну з двох змінних з цих рівнянь слід виключити.

Кількість жерсті визначається повною площею циліндричного бака. Повна поверхня циліндра дорівнює

$$S = 2\pi R^2 + 2\pi RH$$

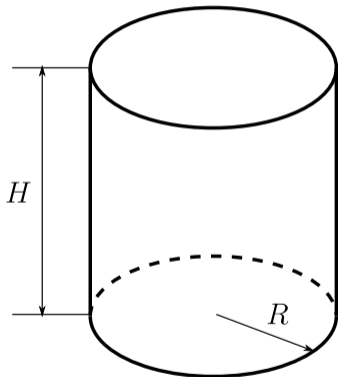
Об'єм циліндра –

$$V = \pi R^2 H$$

Одну з двох змінних з цих рівнянь слід виключити.

З другого рівняння:

$$H = \frac{V}{\pi R^2}$$

$$S(R) = 2\pi R^2 + 2\pi RH$$

$$S(R) = 2\pi R^2 + 2\pi RH = 2\pi R^2 + 2\pi R \frac{V}{\pi R^2}$$

$$S(R) = 2\pi R^2 + 2\pi RH = 2\pi R^2 + 2\pi R \frac{V}{\pi R^2} = 2\pi R^2 + 2\frac{V}{R}$$

$$S(R) = 2\pi R^2 + 2\pi RH = 2\pi R^2 + 2\pi R \frac{V}{\pi R^2} = 2\pi R^2 + 2\frac{V}{R}$$

- ▶ Знаходимо критичну точку:

$$S'(R) = 4\pi R - 2\frac{V}{R^2}$$

$$S(R) = 2\pi R^2 + 2\pi RH = 2\pi R^2 + 2\pi R \frac{V}{\pi R^2} = 2\pi R^2 + 2\frac{V}{R}$$

- ▶ Знаходимо критичну точку:

$$S'(R) = 4\pi R - 2\frac{V}{R^2} = \frac{4\pi R^3 - 2V}{R^2}$$

$$S(R) = 2\pi R^2 + 2\pi RH = 2\pi R^2 + 2\pi R \frac{V}{\pi R^2} = 2\pi R^2 + 2\frac{V}{R}$$

► Знаходимо критичну точку:

$$S'(R) = 4\pi R - 2\frac{V}{R^2} = \frac{4\pi R^3 - 2V}{R^2}$$

$$4\pi R^3 - 2V = 0 \Rightarrow R = \sqrt[3]{\frac{V}{2\pi}}$$

$$S(R) = 2\pi R^2 + 2\pi RH = 2\pi R^2 + 2\pi R \frac{V}{\pi R^2} = 2\pi R^2 + 2\frac{V}{R}$$

- Знаходимо критичну точку:

$$S'(R) = 4\pi R - 2\frac{V}{R^2} = \frac{4\pi R^3 - 2V}{R^2}$$

$$4\pi R^3 - 2V = 0 \Rightarrow R = \sqrt[3]{\frac{V}{2\pi}}$$

- Перевіряємо достатню умову екстремуму:

$$S''(x) = 4\pi + \frac{4V}{R^3}$$

$$S(R) = 2\pi R^2 + 2\pi RH = 2\pi R^2 + 2\pi R \frac{V}{\pi R^2} = 2\pi R^2 + 2\frac{V}{R}$$

- Знаходимо критичну точку:

$$S'(R) = 4\pi R - 2\frac{V}{R^2} = \frac{4\pi R^3 - 2V}{R^2}$$

$$4\pi R^3 - 2V = 0 \Rightarrow R = \sqrt[3]{\frac{V}{2\pi}}$$

- Перевіряємо достатню умову екстремуму:

$$S''(x) = 4\pi + \frac{4V}{R^3} > 0$$

Тобто, маємо мінімум.

$$H = \frac{V}{\pi \left(\sqrt[3]{\frac{V}{2\pi}} \right)^2}$$

$$H = \frac{V}{\pi \left(\sqrt[3]{\frac{V}{2\pi}} \right)^2} = 2 \sqrt[3]{\frac{V}{2\pi}}$$

$$H = \frac{V}{\pi \left(\sqrt[3]{\frac{V}{2\pi}} \right)^2} = 2 \sqrt[3]{\frac{V}{2\pi}} = 2R$$

$$H = \frac{V}{\pi \left(\sqrt[3]{\frac{V}{2\pi}} \right)^2} = 2 \sqrt[3]{\frac{V}{2\pi}} = 2R$$

Слід взяти висоту рівною діаметру основи.

Задача

Слід виготовити циліндричну посудину заданого об'єму V , відкриту згори.
Визначити її радіус і висоту так, щоб поверхня посудини була найменшою.

Розв'язати самостійно.